

STOWA CROWDSOURCET NAAR IDEEËN VOOR GEMAAL VAN DE TOEKOMST

Onlangs werd de prijsvraag 'Ontwerp het gemaal van de toekomst' afgerond. In de prijsvraag daagde STOWA HBO'ers, studenten en *Young professionals* (tot dertig jaar) uit om met nieuwe ideeën te komen voor een visvriendelijk, energiezuinig en landschappelijk goed inpasbaar gemaal. Tijdens de Gemalendag (zie elders) werden de winnaars van de wedstrijd bekend gemaakt.

Michiel van Haersma Buma

Grote bedrijven doen het al veel langer: het inschakelen van de samenleving bij het zoeken en vinden van oplossingen voor een bepaald probleem, veelal via het internet. *Crowdsourcen* heet dat met een mooie term. Voor STOWA was het de eerste keer. Met de prijsvraag hoopte STOWA niet alleen op een paar goede ideeën, het wilde daarmee ook het onderwerp extra onder de aandacht brengen en jongeren interesseren voor werk bij waterschappen. Dat lijkt uitstekend gelukt. Niet alleen kwamen er veel inzendingen binnen (44 in totaal), er bleek ook van buiten de nodige belangstelling voor. STOWA organiseerde de prijsvraag samen met communicatiebureau TACCT, webbouwer Digibiz en Battle of Concepts dat veel ervaring heeft met het uitzetten van prijsvragen. Voor de prijsvraag werd een speciale website gelanceerd, www.visvriendelijkgemaal.nl.

TWEE RONDEN

De prijsvraag werd gehouden in twee ronden. Belangstellenden kregen voor de eerste ronde een document met een beschrijving van het probleem en een bijpassende opdracht: *bedenk een gemaal dat visveilig en vispasseerbaar is en daarnaast energiezuinig, passend in het Nederlandse landschap en haalbaar, dat wil zeggen dat het concept te realiseren moet zijn en dat het gemaal de functie van waterverplaatsing goed blijft vervullen*. Alle inzendingen werden beoordeeld door een jury onder leiding van dijkgraaf Michiel van

Haersma Buma, tevens voorzitter van de Nederlandse Gemalenstichting. De jury bestond verder uit Tweede-kamerlid Marianne Thieme, architect Jón Kristinsson en prof. dr. Henk Moll, hoogleraar Natuurlijke hulpbronnen in relatie tot duurzame productie en consumptie. Uit de inzendingen werden de twintig beste gekozen.

In de tweede ronde bepaalde de jury uit deze twintig eerst een top vijf. Deze vijf genomineerden werden gevraagd teams te vormen en vooral mensen aan hun team toe te voegen die hen konden helpen met de aspecten die volgens de jury nog verbeteringen nodig hadden. De vijf teams werden uitgenodigd voor een speciale *business course*, om hun concepten te verbeteren. Daarbij konden ze gebruik maken van experts die hen konden adviseren over vissen en visgedrag, landschappelijke inpassing, techniek, waterverplaatsing, communicatie en modelbouw. Dat laatste was nodig omdat ze ook een fysiek model van hun concept moesten maken.

CATEGORIEËN

De inzendingen konden worden ingedeeld in een aantal categorieën: het betrof varianten op het scheprad (vaak gebaseerd op het Falkirk Wheel, een scheepslift in Schotland), bypasses (langs het gemaal), zuigersystemen, klepsystemen (bloedvaten en hartkleppen), visweringen, en in een enkel geval aanpassing van bestaande gemalen.

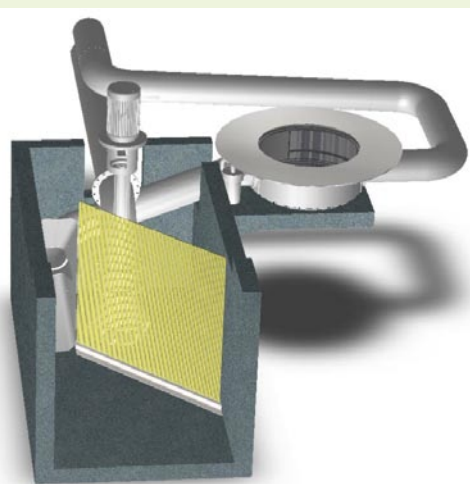

STOWA en de jury waren bijzonder tevreden over het aantal en de kwaliteit van de inzendingen. Er zat vaak het nodige denkwerk achter en de voorstellen waren meestal goed uitgewerkt. De jury vond het wel jammer dat veel inzenders in hun ontwerp de opgestelde criteria niet allemaal even duidelijk hadden meegenomen. Er waren kortom weinig integrale voorstellen, waarin naast visvriendelijkheid ook nadrukkelijk naar landschappelijke inpassing en duurzaamheid was gekeken.

Op basis van de gehanteerde criteria besloot de jury twee winnaars aan te wijzen. 'Ruim baan voor vis' en 'Movis' deelden uiteindelijk de eerste prijs van 3200 euro. Het Team 'Ruim baan voor vis' bedacht een soort sluisstelsysteem. Het principe zelf was niet heel innovatief, de inpassing in het landschap en het creëren van een publieksfunctie waren dat zeker wel. Team 'Movis' kwam op de proppen met een soort draaideur waar vissen in kunnen zwemmen en die ze van de ene naar de andere kant van de dijk brengt: een volstrekt nieuw en daarmee zeer origineel en visvriendelijk idee. Men had ook goed nagedacht over de viswering, een leuk innovatief concept met fiberscherm.

'Ruim baan voor vis'

'Movis'